



XXII-OJI JAUNŲJŲ MOKSLININKŲ PSICHOLOGŲ KONFERENCIJA

KASDIENYBĖ KINTANČIAME PASAULYJE

2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
22nd Conference of Junior Researchers in Psychology
EVERYDAY LIFE IN A CHANGING WORLD
May 16, 2025



VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

KONFERENCIJOS ORGANIZACINIS KOMITETAS || ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair:

Greta Guogaitė

Nariai || Members:

Miglė Rudytė

Justė Margevičienė

Agnė Grigaitė

Livija Žiemienė

Donata Pečiukėnienė

Studentai || Students:

Ramunė Serapinė

Gintarė Ušakovaitė

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS || SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkė || Chair:

prof. dr. Roma Jusienė

Nariai || Members:

prof. dr. Evaldas Kazlauskas

prof. dr. Ilona Laurinaitytė

doc. dr. Sigita Girdzijauskienė,

doc. dr. Greta Kaluževičiūtė-Moreton

doc. dr. Ramunė Dirvanskienė

dr. Arūnas Žiedelis

dr. Said Dadašev

dr. Austėja Dumarkaitė

KONFERENCIJOS GLOBĖJA || PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI || CONFERENCE ORGANISERS



Filosofijos
fakultetas

INFORMACINIS RĖMĖJAS | INFORMATIONAL SPONSOR



Lietuvos
psichologų
sąjunga

RĖMĖJAI | SPONSORS



PARTNERIS | PARTNER



Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2025>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2025 Authors. Published by Vilnius University Press

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

paplitimo prisideda klaidingi įsitikinimai apie seksualinį smurtą (O'Connor & McMahon, 2022). Vis dėlto tyrimų rezultatai, kaip seksualinio smurto patyrimas yra susijęs su pritarimu seksualinio smurto mitams, yra nevienareikšmiai (Cooke et al., 2020; Lathan et al., 2022). Atitinkamai šio tyrimo tikslas yra nustatyti ryšius tarp studentų turimos seksualinio smurto patirties ir jų pritarimo seksualinio smurto mitams.

Metodika. Tyrime dalyvavo 208 studentai, kurių amžius svyravo nuo 18 iki 25 m. ($M = 21,26$, $SD = 1,91$). Tyrimo dalyviams buvo pateikta internetinė apklausa, kurią sudarė Peržiūrėta modernių mitų apie seksualinę agresiją priėmimo skalė – 21 (angl. The Revised Version of the Acceptance of Modern Myths about Sexual Aggression Scale, sutr. AMMSA–21, Bohner et al., 2022), sociodemografiniai klausimai ir klausimai apie seksualinio smurto patirtį.

Rezultatai. Seksualinį smurtą teigia patyrę 56,5 proc. moterų, 78,74 proc. LGBTQ+ ir neapsisprendusių dėl seksualinės orientacijos bei 21,7 proc. vyrų. Grupių palyginimas atskleidė, kad pritarimas seksualinio smurto mitams yra statistiškai reikšmingai didesnis tarp seksualinio smurto nepatyrusių ($p = 0,007$), heteroseksualios orientacijos ($p < 0,001$) ir vyriškos lyties ($p = 0,003$) tyrimo dalyvių.

Išvados. Gauti rezultatai rodo, kad nepatyrę seksualinio smurto vyriškos lyties asmenys yra labiau linkę pritarti seksualinio smurto mitams nei patyrę seksualinį smurtą ir moterys. Geresnis seksualinės prievartos mitų paplitimo supratimas prisideda prie tinkamesnių seksualinio smurto prevencinių programų kūrimo bei pagalbos priemonių nukentėjusiems nuo seksualinio smurto taikymo.

Raktiniai žodžiai: seksualinis smurtas, seksualinio smurto mitai, studentai.

KOMPLEKSNIO POTRAUMINIO STRESO, SU TRAUMA SUSIJUSIOS GĖDOS IR SUICIDIŠKUMO ŠĄSAJOS

Greta Jackūnaitė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Įvadas. Kompleksinio potrauminio streso sutrikimas (KPTSS) – tai nauja diagnozė, kurią, šalia jau anksčiau apibrėžto potrauminio streso sutrikimo (PTSS), Pasaulio sveikatos organizacija 2018 m. įtraukė į naujausią, 11-ąją Tarptautinės ligų klasifikacijos (TLK-11) versiją. Gilesnis ryšių tarp kompleksinio potrauminio streso, su trauminėmis patirtimis susijusios gėdos ir suicidiškumo supratimas gali padėti efektyvesnės pagalbos vystyme. Šiuo tyrimu siekiama įvertinti KPTSS ir PTSS ryšius su gėda dėl trauminių patirčių bei suicidiškumu suaugusių asmenų imtyje.

Metodika. Buvo analizuojami 102 asmenų, kurie registravosi dalyvauti internetinėje intervencijoje, duomenys. 92,2% tyrimo dalyvių buvo moterys. Tiriamųjų amžius svyravo nuo 19 iki 68 metų ($M=39,15$; $SD=13,91$). Trauminiams įvykiams įvertinti buvo naudojamas Tarptautinis trauminių patirčių klausimynas (ITEM; Hyland et al., 2021), PTSS ir KPTSS rizikai įvertinti naudotas Tarptautinis traumos klausimynas (ITQ; Cloitre et al., 2018), suicidiškumui įvertinti naudota Savižudiškų minčių intensyvumo skalė (SIDAS; Van Spijker et al., 2014), gėda dėl trauminių patirčių įvertinta Gėdos dėl trauminių patirčių klausimynu (TRSI-SF; Grau et al., 2022).

Rezultatai. PTSS rizikos paplitimas imtyje buvo 22,5% ($n=23$), o KPTSS – 47,1% ($n=48$); 52,9% ($n=54$) tiriamųjų nurodė per pastarąjį mėnesį turėję minčių apie savižudybę, o 15,7% ($n=16$) visų tyrimo dalyvių pateko į aukšto savižudiško elgesio rizikos grupę. 93,8% patekusiųjų į aukšto savižudiško elgesio rizikos grupę atitiko KPTSS rizikos kriterijus. Su trauminėmis patirtimis susijusi gėda buvo labiau išreikšta KPTSS rizikos grupėje lyginant su

PTSS ir ne PTSS/KPTSS grupėmis ($p < 0,001$ ir $p = 0,001$). Visos KPTSS simptomų grupės buvo reikšmingai teigiamai susijusios su gėdos išreikštumu ir su suicidinių minčių intensyvumu. Stipriausi ryšiai rasti tarp neigiamo savęs vaizdo simptomų ir vidinės gėdos išreikštumo ($r = 0,613$; $p < 0,001$) bei savižudiškų minčių intensyvumo ($r = 0,480$; $p < 0,001$).

Išvados. Rezultatai parodė, kad KPTSS simptomų išreikštumas reikšmingai susijęs tiek su gėda dėl trauminių patirčių, tiek su suicidiškumu.

Darbo vadovė doc. dr. Odeta Geleželytė

Raktiniai žodžiai: potrauminio streso sutrikimas, kompleksinio potrauminio streso sutrikimas, gėda dėl trauminių patirčių, suicidiškumas.

NUO IDĖJOS IKI EKSPERIMENTO

Rita Jakštienė, dr. Arūnas Žiedelis

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas, Organizacinės psichologijos tyrimų centras

Nuotolinis darbas apipintas mitais, įvardijami įvairūs šio darbo būdo plusai ir minusai. Mokslininkai ieško atsakymų, kaip sėkmingai dirbti nuotoliu, tačiau dauguma tyrimų remiasi apklausomis surinktais duomenimis. Šis tyrimo būdas, kuomet remiamasi anketų duomenimis, nors ir plečia žinių lauką, negali pilnai patvirtinti priežasties ir pasekmės ryšių. Ar pavyktų atlikti tokį tyrimą, kuris padėtų išsiaiškinti priežastinius ryšius, kokiomis sąlygomis nuotoliu dirbantys asmenys yra produktyvūs ir gerai jaučiasi – t.y., ar pavyktų atlikti eksperimentą? Mokslinis darbas, kaip ir nuotolinis, taip pat yra apipintas mitais. Kaip gi dirba tyrėjai Vilniaus universitete, kaip „gimsta“ mokslas?

Šiame praktiniame pranešime autoriai pristatys savo patirtį kuriant eksperimentinį tyrimą apie nuotolinį darbą. Bus aptarta, kaip gimė nuotolinio darbo eksperimentinio tyrimo idėja, kaip ji buvo vystoma ir kaip pirminė idėja tapo oficialiu Vadovo indėlio nuotolinio darbo sąlygomis tyrimu (angl. Leader's Input in Telework Arrangement Study - LITAS). Pranešime bus detalios apžvelgti tyrimo etapai: nuo teorinio pagrindimo ir metodikos pasirinkimo, aptariant įrankių pasirinkimo duomenų rinkimui ir valdymui svarbą, taip pat apžvelgiant ir pateikiant pavyzdžių, kokiais būdais ir kanalais vyko dalyvių pritraukimas. Bus pristatyta, kaip vyko pats eksperimentas, su kokiais iššūkiais susidurta ir kokios išmoktos pamokos ateities tyrimams. Platesnė informacija apie tyrimą pateikiama interneto puslapyje <https://litas.site/>.

Raktiniai žodžiai: eksperimentas, tyrimai, mokslas, „Litas“.

KOGNITYVINĖS ELGESIO TERAPIJOS SUPERVIZIJOS PATYRIMAS SUPERVIZORIŲ AKIMIS

Linas Juozulynas, dr. Neringa Grigutytė

Vilniaus universitetas, Psichologijos institutas, Klinikinės psichologijos katedra

Supervizija, suprantama kaip vieno specialisto pagalba kitam, aiškinantis profesiniame darbe kylančius sunkumus, siejasi su profesine patirtimi ir meistryste, o jos „atlikimo“ būdai psichoterapeutų darbe priklauso ne tik nuo supervizoriaus, bet ir nuo psichoterapinės paradigmos. Psichoterapinės supervizijos efektyvumo moksliniuose tyrimuose Kognityvinės